

Bruksela, 15 marca 2023 r.
(OR. en)

7375/23

ECOFIN 240
UEM 64

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Kierunki reformy unijnych ram zarządzania gospodarczego – Konkluzje Rady

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady pt. „Kierunki reformy unijnych ram zarządzania gospodarczego”, zatwierdzone przez Radę Ecofin na posiedzeniu 14 marca 2023 r.

KIERUNKI REFORMY UNIJNYCH RAM ZARZĄDZANIA GOSPODARCZEGO

KONKLUZJE RADY

RADA UNII EUROPEJSKIEJ:

1. PRZYPOMINA, że państwa członkowskie uznają swoje polityki gospodarcze i fiskalne za przedmiot wspólnego zainteresowania i koordynują je w ramach Rady, zgodnie z Traktatem. PODKREŚLA, że – wspierane przez reformy i inwestycje zwiększające wzrost i odporność – unijne ramy zarządzania gospodarczego mają kluczowe znaczenie dla skutecznego koordynowania i nadzorowania polityki gospodarczej w całej UE, zapewniając wszystkim państwom członkowskim dobrą kondycję i stabilność finansów publicznych w perspektywie średnio- i długoterminowej, promując trwały wzrost gospodarczy i konwergencję, a także eliminując zakłócenia równowagi makroekonomicznej.
2. UZNAJE, że gospodarka UE kontynuowała solidną odbudowę po pandemii, zwłaszcza dzięki szybkim działaniom politycznym na szczeblu krajowym i unijnym. Stoi ona jednak w obliczu licznych krótko- i długoterminowych wyzwań gospodarczych i społecznych wynikających ze zwiększonych napięć geopolitycznych, wysokiej inflacji i wyższych stóp procentowych, zmiany klimatu, cyfryzacji, zmian demograficznych, potrzeby wspierania konkurencyjności i strategicznej autonomii w otwartej gospodarce, znaczenia zapewnienia przystępnej cenowo energii i bezpieczeństwa dostaw oraz niezbędnego rozwoju zdolności obronnych. Wiele z tych wyzwań wymaga ambitnych reform i znacznych inwestycji. Ponadto kryzys pandemiczny, a także konsekwencje rosyjskiej wojny przeciwko Ukrainie przyczyniły się do dalszego wzrostu już i tak wysokich poziomów zadłużenia, które trzeba w sposób stopniowy i realistyczny zmniejszyć.

3. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE opublikowanie 9 listopada 2022 r. komunikatu Komisji w sprawie kierunków reformy unijnych ram zarządzania gospodarczego. PRZYJMUJE DO WIADOMOŚCI apel Rady Europejskiej skierowany do Komisji i Rady o znaczne przyspieszenie prac nad przeglądem zarządzania gospodarczego, z uwzględnieniem konkluzji Rady Europejskiej z lutego 2023 r. UZNAJE, że przegląd istniejących ram mógłby zwiększyć ich skuteczność.
4. PODKREŚLA, że poczucie odpowiedzialności na szczeblu krajowym jest jednym z zasadniczych elementów skutecznych ram zarządzania gospodarczego. UZNAJE korzyści płynące z przejścia na wieloletnie planowanie fiskalne, przy jednoczesnym utrzymaniu rocznego cyklu nadzoru w kontekście europejskiego semestru. UZNAJE, że trzeba uwzględnić wyjściowe sytuacje fiskalne i perspektywy fiskalne państw członkowskich, a także cechy gospodarcze w zróżnicowanych ścieżkach fiskalnych. ZAZNACZA, że ważne jest uproszczenie ram oraz zachowanie ich wielostronnego charakteru. PODKREŚLA znaczenie równego traktowania, przejrzystości i przewidywalności.
5. KŁADZIE NACISK NA następujące obszary konwergencji poglądów państw członkowskich na temat zreformowanych ram zarządzania gospodarczego:
- a) Wartości odniesienia określone w Traktacie, tj. 3 % dla stosunku planowanego lub rzeczywistego deficytu publicznego do produktu krajowego brutto wyrażonego w cenach rynkowych oraz 60 % dla stosunku zadłużenia publicznego do produktu krajowego brutto wyrażonego w cenach rynkowych, pozostają niezmienione. Ramy zarządzania gospodarczego powinny zapewniać przestrzeganie tych wartości odniesienia w sposób bardziej skuteczny, wydajny i trwały.
 - b) Po wejściu w życie zreformowanych ram zarządzania gospodarczego wszystkie państwa członkowskie powinny przedstawić krajowe średnioterminowe plany fiskalno-strukturalne. Plany krajowe powinny obejmować politykę fiskalną, reformy i inwestycje. W planach należy określić krajową ścieżkę fiskalną zdefiniowaną w kategoriach wydatków pierwotnych netto jako jednolity wskaźnik operacyjny.

- c) Państwa członkowskie powinny przygotować ścieżkę fiskalną w ramach swoich planów krajowych, spójną z techniczną trajektorią fiskalną określoną przez Komisję. Będzie to stanowić podstawę dialogu z danym państwem członkowskim, w trakcie którego należy odpowiednio uzasadnić różnice między planem a trajektorią. Trajektoria określona przez Komisję powinna się opierać na wspólnej metodyce, którą należy uzgodnić i która powinna być możliwa do odtworzenia, przewidywalna i przejrzysta i która powinna obejmować analizę długu publicznego i wyzwań gospodarczych. Będzie się ona również opierać na wynikach regularnych dyskusji technicznych na temat przewidywań i prognoz oraz powinna być omawiana w kontekście wielostronnym na forum odpowiednich komitetów. Trajektoria techniczna określona przez Komisję powinna zapewnić wysiłek fiskalny pozwalający osiągnąć wystarczającą tendencję spadkową długu lub utrzymać go na ostrożnym poziomie, przy jednoczesnym zachowaniu stabilności finansów publicznych oraz wspieraniu reform i inwestycji publicznych. W tym celu należy rozważyć wprowadzenie wspólnych przepisów ochronnych, aby zapewnić wystarczającą redukcję długu i zapobiec koncentrowaniu wysiłków fiskalnych w końcowym okresie.
- d) Plany i ewentualne aktualizacje powinny być oceniane przez Komisję w sposób w pełni przejrzysty, w oparciu o wspólne zasady oceny, które należy uzgodnić, oraz podlegać wielostronnej kontroli i zatwierdzeniu przez Radę. Ramy powinny należycie uwzględniać potrzebę umożliwienia państwom członkowskim kształtowania swoich polityk gospodarczych stosownie do zachodzących procesów demokratycznych. W związku z tym wszystkie plany mogłyby być dostosowywane, na wniosek, do krajowego cyklu wyborczego, zmieniane wraz z pojawianiem się nowych rządów oraz aktualizowane w obiektywnych okolicznościach, przy jednoczesnym utrzymaniu ambicji korekty fiskalnej.
- e) Okres korekty fiskalnej mógłby zostać przedłużony, jeżeli państwo członkowskie zobowiąże się do realizacji kwalifikującego się zestawu reform i inwestycji, który wzmacnia perspektywę wzrostu lub zwiększa odporność, wzmacnia finanse publiczne, a tym samym ich długoterminową stabilność, oraz uwzględnia strategiczne priorytety UE, w tym wyzwania w zakresie inwestycji publicznych na potrzeby zielonej i cyfrowej transformacji oraz budowanie zdolności obronnych. Korekta powinna być odpowiednio rozłożona w czasie, aby zapobiec koncentrowaniu działań w końcowym okresie.

- f) W przypadku wszystkich państw członkowskich plany krajowe powinny zapewniać zgodność z kryterium deficytu lub wystarczające i wiarygodne postępy na drodze do osiągnięcia zgodności z wszelkimi ewentualnymi zaleceniami Rady w tym zakresie, w całym planie. Procedura nadmiernego deficytu oparta na naruszeniu kryterium deficytu wynoszącego 3 % powinna pozostać niezmieniona, łącznie z oceną stosownych czynników.
- g) W przypadku państw członkowskich, w których stosunek długu publicznego do PKB przekracza 60 %, krajowe plany średnioterminowe powinny zapewniać wystarczające zmniejszanie się tego wskaźnika. W przypadku państw członkowskich, w których stosunek długu publicznego do PKB wynosi poniżej 60 %, ale które borykają się z wyzwaniami związanymi z długiem publicznym, krajowy plan średnioterminowy musi zapewnić utrzymanie tego stosunku na ostrożnym poziomie. Badanie istnienia nadmiernego deficytu na podstawie naruszenia kryterium długu powinno być wszczynane w przypadkach, gdy państwo członkowskie naruszy wartość odniesienia wynoszącą 60 % i gdy zaobserwowane zostanie odchylenie od uzgodnionej ścieżki fiskalnej. W ramach procedury nadmiernego deficytu w przypadku naruszenia kryterium długu uwzględnia się wszystkie stosowne czynniki. W razie potrzeby należy wyjaśnić ich zastosowanie. Komisja, w porozumieniu z Radą, powinna określić środki umożliwiające monitorowanie skumulowanych odchyleń, zarówno w górę, jak i w dół, od uzgodnionej ścieżki korekty fiskalnej. W przypadku państw członkowskich, w których skala wyzwania związanego z długiem publicznym jest niewielka, ścieżka fiskalna przewidziana w planach krajowych powinna zapewniać, aby deficyt był w wiarygodny sposób stale utrzymywany na poziomie poniżej 3 % lub w wystarczającym stopniu obniżany do tego limitu, a wskaźnik zadłużenia był utrzymywany na ostrożnym poziomie, z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia średnio- i długoterminowej stabilności finansów publicznych oraz unikania nieuzasadnionego narastania długu.

- h) Należy zwiększyć skuteczność egzekwowania przepisów, również poprzez większą przejrzystość. Początkową kwotę pieniężną sankcji finansowych należy obniżyć, aby umożliwić bardziej realistyczne stosowanie.
- i) Należy określić ogólną klauzulę wyjścia na potrzeby poważnych wstrząsów w strefie euro lub w UE jako całości, aby dostosować się do wyjątkowych okoliczności, które uniemożliwiałyby realistyczne utrzymanie ścieżki korekty fiskalnej, oraz aby dopuścić do tymczasowych odchyień od planu średnioterminowego. Klauzula wyjścia dla poszczególnych krajów powinna umożliwiać tymczasowe odchylenia od ścieżki korekty fiskalnej w przypadku wystąpienia okoliczności wyjątkowych, które pozostają poza kontrolą rządu i które mają duży wpływ na finanse publiczne danego państwa członkowskiego. Należy ustanowić odpowiednie procedury uruchamiania klauzul wyjścia i przedłużania okresu ich obowiązywania. Rada powinna odgrywać rolę w stosowaniu klauzul wyjścia na podstawie oceny Komisji.
- j) Obecna rola krajowych niezależnych instytucji fiskalnych w sporządzaniu lub zatwierdzaniu prognoz makroekonomicznych powinna zostać utrzymana i dostosowana do średnioterminowych planów fiskalno-strukturalnych, a jednocześnie można by rozważyć wprowadzenie minimalnych standardów. Niezależne instytucje fiskalne nie powinny uczestniczyć w etapie opracowywania planów krajowych. Należy przeanalizować wzmocnienie roli Europejskiej Rady Budżetowej w ramach zarządzania gospodarczego.
- k) Państwa członkowskie, które stosują wskaźnik salda strukturalnego w swoich krajowych ramach fiskalnych, powinny być w stanie przełożyć ścieżkę wydatków na saldo strukturalne wyłącznie do celów budżetu krajowego.

l) Procedura dotycząca zakłóceń równowagi makroekonomicznej nadal ma zasadnicze znaczenie dla wykrywania zakłóceń równowagi oraz dla zapobiegania im i ich korygowania; zakłócenia te mają negatywny wpływ na właściwe funkcjonowanie gospodarek państw członkowskich, unii gospodarczej i walutowej lub gospodarki Unii Europejskiej jako całości. Procedura ta powinna mieć bardziej perspektywny charakter, aby wykrywać pojawiające się ryzyka na wcześniejszym etapie. Należy ją również zdynamizować, w większym stopniu opierając ocenę zakłóceń równowagi na ewolucji ryzyk i realizacji polityki, a także wprowadzić jaśniejsze kryteria eskalacji i deeskalacji statusu państw członkowskich objętych procedurą dotyczącą zakłóceń równowagi makroekonomicznej. Należy zwiększyć poczucie odpowiedzialności, przewidywalność, przejrzystość, równe traktowanie i egzekwowanie oraz wzmocnić aspekty procedury właściwe dla strefy euro.

6. **PODKREŚLA**, że ramy zarządzania gospodarczego są jednym z kluczowych filarów struktury unii gospodarczej i walutowej (UGW), wspierającym stabilność wspólnej waluty i odporność gospodarki strefy euro. **KŁADZIE NACISK NA** znaczenie praktyki polegającej na przedkładaniu projektów planu budżetowego dla koordynacji polityki fiskalnej i zapewnienia zgodności projektów budżetów państw członkowskich strefy euro z regułami fiskalnymi UE. **ZGADZA SIĘ**, że praktykę tę należy kontynuować w zreformowanych ramach z myślą o silnej koordynacji polityki fiskalnej w strefie euro, wspartej zaleceniem dla strefy euro w sprawie polityki fiskalnej i monitorowaniem ogólnej sytuacji budżetowej w strefie euro. **UZNAJE**, że należy opracować analizę w ramach procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej w celu wzmocnienia aspektów tej procedury właściwych dla strefy euro. **ZGADZA SIĘ**, że ramy nadzoru po zakończeniu programu mogłyby zostać uproszczone, a intensywność nadzoru mogłaby być z czasem i w poszczególnych państwach członkowskich modyfikowana w zależności od rozwoju sytuacji gospodarczej, fiskalnej lub finansowej. **JEST ZDANIA**, że ramy zarządzania gospodarczego i dalsze kroki w kierunku pogłębienia unii gospodarczej i walutowej (UGW) powinny uwzględniać wnioski wyciągnięte z działań Unii w zakresie polityki gospodarczej podjętych w reakcji na poprzednie kryzysy.

7. WZYWA do szybkiego kontynuowania prac nad przeglądem zarządzania gospodarczego zarówno przed, jak i po każdym wniosku ustawodawczym. ZGADZA SIĘ, że potrzebne są dalsze wyjaśnienia i dyskusje, w tym w odniesieniu do określenia trajektorii przez Komisję, wymogów dla państw członkowskich, co do których uznaje się, że skala wyzwania związanego z długiem jest niewielka, ewentualnie łącznie z trajektorią fiskalną, definicji zagregowanych wydatków, adekwatności i struktury wspólnych ilościowych poziomów odniesienia w celu wsparcia zreformowanych ram, zasad wydłużenia ścieżki fiskalnej, roli zaleceń dla poszczególnych krajów, egzekwowania planów krajowych oraz zachęt do reform i inwestycji.
8. PRZYPOMINA, że zgodnie z jego art. 2 Traktat o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej (TSCG) należy interpretować zgodnie z prawem UE i stosować go w zakresie, w jakim jest on zgodny z tym prawem. UZNAJE, że należy zapewnić spójność TSCG ze zmienionym paktem stabilności i wzrostu. APELUJE o refleksję nad zapewnieniem takiej spójności.
9. WZYWA Komisję, aby przed opublikowaniem wniosków ustawodawczych uwzględniła zbieżne poglądy państw członkowskich i kontynuowała współpracę z państwami członkowskimi w obszarach, które wskazano jako wymagające dodatkowych dyskusji. POSTANAWIA podjąć ewentualne kolejne kroki w Radzie z myślą o ukończeniu prac ustawodawczych w 2023 r.
